

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UMEÅ

DOM
2010-09-07
Meddelad i
Umeå

Mål nr
2056-10 E
Kansli 3

SÖKANDE

Nordic Biolabs AB, 556443-6789
Box 7293
187 14 Täby

MOTPART

Umeå universitet
901 87 Umeå

KONKUR	
2010-09-10	
Avf	
Dr	
Dose	Aktbil

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 5341

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 193 901 05 Umeå	Nygatan 45 (Tingshuset)	090-17 74 00	090-13 75 88	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00
E-post: forvaltningsratteniumea@dom.se				

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Umeå universitet (Universitetet) har infordrat anbud på kemikalier och laboratorieutensilier (dnr 241-3613-09). Vid upphandlingen används öppet förfarande.

Nordic Biolabs AB (Bolaget) yrkar i förvaltningsrätten att upphandlingen ska göras om.

Universitetets inställning är att upphandlingen bör göras om.

Genom interimistiskt beslut den 30 juni 2010 har förvaltningsrätten förordnat att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

Även VWR International AB har ansökt om överprövning av aktuell upphandling (se dom denna dag i förvaltningsrättens mål nr 2090-10).

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER I DETTA MÅL

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU)

En upphandlande myndighet ska anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som innehåller det lägsta priset.

(12 kap. 1 § första stycket LOU)

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. (16 kap. 2 § första stycket LOU)

UTREDNINGEN

Universitetets förfrågningsunderlag och anbudsutvärdering

I förfrågningsunderlagets Administrativa föreskrifter anges bl.a. följande.

2.0 Helt eller delat anbud

Uppdraget kan komma att delas på flera anbudsgivare för att universitetet ska kunna täcka in sina olika behov, varför anbud kan lämnas på hela eller delar av uppdraget.

Vid avtal med flera leverantörer på samma vara/produktgrupp kan "Förnyad konkurrensutsättning" förekomma.

Vid sammanhållna beställningar som överskrider ett produktvärde om 5 000 kr kan en förnyad konkurrensutsättning förekomma.

Leverantör som inte svarar inom angiven tid kommer att anses inte vara intresserad av den specifika beställningen.

8.0 Anbudets form

Anbud skall

- avges skriftligen på svenska
- vara undertecknat av behörig firmatecknare

26.0 Anbudets form och innehåll

Anbudet skall

- följa förfrågningsunderlaget
- vara uppställt i enlighet med fastställda formulär innehållande de uppgifter som anges i formulären om sådana ingår i förfrågningsunderlaget
- lämnas i ett original exemplar samt en kopia. I stället för kopia kan diskett/CD-rom lämnas

- vara undertecknat av behörig
- vara skrivet på svenska
- vara prissatt i SEK

27.0 Anbudsutvärdering

27.1 Kvalificeringsfas

Inkomna anbud kommer att utvärderas i två steg, en kvalificeringsfas och en utvärderingsfas.

27.3 Utvärdering

Det för universitetet ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet kommer att antas. I utredningen kommer följande kriterier att ligga till grund för bedömningen i prioriterad ordning samt viktat enligt nedan.

- Totalpris viktat 50 %
- Kvalitet viktat 30 %
 - Produktkvalitet
 - Leveransförmåga – leveranstid
 - Service
 - Administration, ex. kemikaliehanteringssystem
- Kommersiella villkor viktat 15 %
 - Kvalitetssäkring, typ uppföljning av avtalet, leveranser, utbildning etc.
- Miljöhänsyn viktat 5 %

Av den till tilldelningsbeslutet bifogade anbudsutvärderingen framgår bl.a. att Universitetet antagit ett antal leverantörer, vilka varierar för 18 olika segment, se bilaga 1 till domen.

Parternas anföranden

Bolaget anför. De segment som anges i tilldelningsbeslutet och inom vilka en rad olika leverantörer tilldelats produkter fanns inte med i anbudsunderlaget. Ordet segment nämndes enbart i generella ordalag. Enligt tilldelningsbeslutet har totalpriset viktats inom respektive angivet segment. Segmentindelningen fanns med först i tilldelningsbeslutet. Hur kan Bolaget ges möjlighet att konkurrera med totalviktning av pris om segmenten ej

angivits och indelats i förfrågningsunderlaget? I förfrågningsunderlaget återfinns samtliga efterfrågade produkter, drygt tvåtusen artiklar, i en enda lång excellista utan någon som helst indelning. Likvärdiga produkter från olika tillverkare finns med på flera positioner men på helt olika ställen i dokumentet. I det tilldelningsbeslut som skickats ut har plötsligt produkterna delats in i olika segment. Utan vetskap om hur segmentindelning skulle tillämpas har Bolaget ej givits chansen att konkurrera på ett korrekt sätt och därmed inte kunnat lämna anbud enligt rätt förutsättningar. - Universitetet har angett att segmentindelning varit nödvändig på grund av det mycket stora antalet artiklar som upphandlingen omfattar. Varför fanns i så fall denna segmentindelning inte med från början? – Det finns även segment för vilka tillhörande produkter inte kan återfinnas i excellistan. Eftersom produkterna inte har efterfrågats har Bolaget inte getts möjlighet att offerera dem. Trots detta har konkurrenter tilldelats dessa segment. Det gäller segmenten Antikroppar och Antikroppar Western Blot. Bolaget lider ekonomisk skada genom att uteslutas från att leverera sitt antikroppssortiment. – Utifrån de konkurrentunderlag Bolaget fått tillgång till har stickprov på priser gjorts. I många fall har Bolaget lägre priser. Varför Bolaget ändå inte antagits som leverantör under fler segment kan inte utläsas. Inget utvärderingsprotokoll har bifogats tilldelningsbeslutet varför Bolaget inte kan utläsa varför och hur antagningen/tilldelningen av olika produkter/segment har skett. – Enligt uppgift från Universitetet har Bolagets anbud inte utvärderats avseende segmentet Handskar eftersom pris inte lämnats. Detta är felaktigt. Av bifogat anbud visas att handskar finns med i anbudet. – Av Universitetets svar kan utläsas att även VWR International ansökt om överprövning av upphandlingen. Det bestrids att Bolagets anbud inte skulle vara korrekt undertecknat. Anbudet är underskrivet av Thomas Busch som är VD och har behörighet att teckna företagets firma beträffande löpande förvaltningsåtgärder.

Universitetet anför. Upphandlingen bör göras om. För att Universitetets behov av kemikalier och laboratorieutensilier ska kunna tillgodoses genom denna upphandling är det nödvändigt att de brister som hänför sig till upphandlingens inledande skede kan avhjälpas. - Indelningen och bedömningen av de så kallad segmenten kan inte i sig anses ha lett till bristande konkurrens eller transparens. Med tanke på det mycket stora antalet artiklar som upphandlingen omfattar och Universitetets verksamhet har det varit en nödvändighet att använda sig av segment i utvärderingen. Indelningen av segment har inte heller inneburit någon nackdel för anbudsgivarna. - Vad som avses och har utvärderats beträffande utvärderingskriteriet Totalpris är totalpris av samtliga produkter som ingår i ett visst segment. - Beträffande vad som anförts om antikroppar finns det ett antal standardiserade produkter i förfrågningsunderlagets produktlista som delvis innehåller antikroppar, varför dessa produkter återfinns i segmentet. Antikroppar i vitt begrepp kommer att upphandlas i en separat offentlig upphandling. - Bolagets anbud inkluderar tre av tio efterfrågade typer av handskar. Det medges att dessa tre typer av handskar olyckligtvis fallit bort och borde ha funnits med i segmentet Handskar. - Om förvaltningsrätten skulle finna att upphandlingsförfarandet är bristfälligt beträffande förfrågningsunderlag och utvärderingsmodell anser Universitetet att bristerna är sådana att förfrågningsunderlaget ändå med tillräcklig tydlighet får anses ange vilka omständigheter som skulle tillmätas betydelse och vilka kriterier som avsågs tillämpas för att anbudsgivarna skulle kunna bilda sig en korrekt uppfattning om både uppdragets innehåll och bedömningsgrunderna för utvärderingen av anbuderna. - Både Bolaget och VWR International har ansökt om överprövning av upphandlingen. VWR International har yrkat att upphandlingen ska få avslutas först efter det att rättelse har skett. För det fall att förvaltningsrätten skulle finna att VWR Internationals ansökan ska bifallas i sin helhet innebär detta att Bolagets anbud inte kan anses uppfylla uppställda kvalificeringskrav. Bolaget har i så fall inte talerätt i detta mål, då

det i sådana fall inte kan anses lida skada eller kunna komma att lida skada i målet. Bolagets ansökan om överprövning bör i sådana fall avvisas.

DOMSKÄL

Bolaget anför att det inte framgått av förfrågningsunderlaget att efterfrågade produkter skulle komma att utvärderas segmentvis. Detta har inte bestritts av Universitetet som dock menar att det med hänsyn till det mycket stora antal artiklar som omfattas av upphandlingen varit en nödvändighet att använda sig av segment i utvärderingen. Förvaltningsrätten ifrågasätter inte lämpligheten av att indela produkterna i olika grupper. Det kan dock inte bortses från att det inte av förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter eller av prissammanställningen framgår att efterfrågade produkter skulle komma att utvärderas segmentvis och givetvis än mindre hur en sådan segmentindelning skulle göras. Vad som anges om produktgrupper/segment under punkten 5.0 i de administrativa föreskrifterna ger inte någon vägledning härvidlag. Det kan därmed inte anses ha varit förutsebart för anbudsgivarna att Universitetet skulle komma att genomföra separata utvärderingar för olika produktområden eller segment. Eftersom utvärderingskriteriet Totalpris beräknas som totalpris för samtliga produkter ingående i ett visst segment påverkas utvärderingsresultatet av *om* produkterna indelas i segment och *hur* en sådan indelning görs. Genom att inte ange sådan information i förfrågningsunderlaget har anbudsgivarna inte getts möjlighet att lämna anbud utifrån rätt förutsättningar och deras möjligheter att utforma konkurrenskraftiga anbud har påverkats. Bristen i fråga måste därför anses medföra att upphandlingen strider mot den gemenskapsrättsliga principen om förutsebarhet och därmed även mot 1 kap. 9 § LOU.

Den fråga som då uppkommer är om Bolaget lidit eller kan komma att lida skada till följd av den aktuella felaktigheten i upphandlingen. Med hänsyn till att det är fråga om en sådan brist i förfrågningsunderlaget som medför att det är oklart hur anbuden hade utformats om inte bristen hade funnits

blir skadebedömningen av hypotetisk art. Förvaltningsrätten finner vid en sådan bedömning att bristen medfört att Bolaget lidit eller kan komma att lida skada. Universitetet har dock anfört att om förvaltningsrätten skulle bifalla VWR Internationals ansökan fullt ut innebär det att Bolagets anbud inte uppfyller uppställda kvalificeringskrav och därmed inte kan anses lida eller kunna komma att lida skada i målet. Vad som härvidlag anförts av VWR International är att Bolagets anbud inte undertecknats av behörig firmatecknare. Bolaget bestrider att anbudet inte skulle vara korrekt undertecknat. Förvaltningsrätten, som haft tillgång till Bolagets anbud, finner inte annat än att anbudet är korrekt undertecknat av behörig firmatecknare. Vad som anförts av Universitetet föranleder därför inte någon annan bedömning än att Bolaget lidit eller kan komma att lida skada till följd av brister i förfrågningsunderlaget.

Förvaltningsrätten kan besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Med hänsyn till att den aktuella felaktigheten hänför sig till förfrågningsunderlaget, dvs. till upphandlingens konkurrensuppsökande skede, finner förvaltningsrätten att upphandlingen måste göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (Dv 3109/1C LOU)

Björn Johansson
Rådman

Målet har föredragits av Christina Röckner.

Utvärdering

Utvärdering är genomförd i enlighet med de i förfrågningsunderlaget angivna kriterierna.

- Totalpris viktat 50 %
- Kvalitet viktat 30 %
 - Produktkvalité
 - Leveransförmåga – leveranstid
 - Service
 - Administration, ex. kemikaliehanteringssystem.
- Kommersiella villkor viktat 15 %
 - Kvalitetssäkring, typ uppföljning av avtalet, leveranser, utbildning etc.
- Miljöhänsyn viktat 5 %

Uppdraget kan komma att delas på flera anbudsgivare för att universitetet ska kunna täcka in sina olika behov, varför anbud kan lämnas på hela eller delar av uppdraget.

Vid avtal med flera leverantörer på samma vara/produktgrupp kan "Förnyad konkurrensutsättning" förekomma.

Vid sammanhållna beställningar som överskrider ett produktvärde om 5 000 kr kan en förnyad konkurrensutsättning förekomma.

Leverantör som inte svarar inom angiven tid kommer att anses inte vara intresserad av den specifika beställningen.

Beställning kommer att genomföras på tre sätt beroende på behov.

- Lägsta totalpris per order inom segment
- Specifikt behov
- Förnyad konkurrensutsättning

- Avtalen är i form av rabatt på leverantörernas riktpislista med undantag av sortimentet redovisade i "prissammanställning" där det finns en nettoprislista.

Lägsta totalpris:

- Beställaren undersöker vilken av leverantörerna inom valt segment som kan erbjuda bästa totalpris för de produkter som skall beställas.
- Totalpris inkl. frakter och andra avgifter som avses.

- Beställaren sätter ihop produktkorgen i varje beställning fördelade mellan de olika leverantörerna.

Specifikt behov:

- Vid särskilda tillfällen kan forskningen kräva att en viss produkt eller varumärke används.
- Forskarens specifika behov kan vid dessa tillfällen få styra så att beställning sker från den leverantör som kan tillhandahålla eftersökta produkter.

Förnyad konkurrensutsättning:

- Vid beställning som överskrider ett värde om 5000 kronor kan förnyad konkurrensutsättning förkomma.
- Denna förnyade konkurrensutsättning genomförs av upphandlingsenheten. Upphandlingsenheten tillfrågar samtliga leverantörer inom valt segment, leverantörerna erbjuder möjlighet att lämna lägre pris än avtalspris. Avrop görs från den leverantör som kan leverera och som har lägsta pris. Leverantör som inte svarar inom angiven tid kommer att anses inte vara intresserad av den specifika beställningen.
- En förfrågan om justerat pris kan också göras för ett specifikt projekt där beställaren kan garantera viss volym för ett antal produkter en avgränsad period.

Segment

1. Baskemikalier (analytiska, oorganiska och organiska).

Leverantörer:

- Fischer Scientific
- Saveen & Werner
- Sigma – Aldrich
- VWR International
- Fermentas

2. Biokemikalier (proteiner, enzymer, substrat, vitaminer, geller, lipider, peptider).

Leverantörer:

- Fischer Scientific
- Saveen & Werner
- VWR International
- Fermentas
- In Vitro

3. Molekylärbiologiska enzymer och markörer.

Leverantörer:

- Fermentas
- Fischer Scientific
- VWR International
- Nordic Biosite
- In Vitro
- BioRad

4. Molekylärbiologiska kit.

Leverantörer:

- Saveen Werner
- Nordic Biosite
- Qiagen
- Sigma – Aldrich
- VWR International
- Fermentas

5. Antikroppar

Leverantörer:

- Fischer Scientific
- Nordic Biosite

6. Antikroppar Western Blot

Leverantörer:

- Fischer Scientific
- Nordic Biosite
- Sigma – Aldrich
- VWR International

7. Cellodlingsmedium och tillsatser för cellodling.**Leverantörer:**

- Fischer Scientific
- Nordic Biolabs
- Saveen & Werner
- VWR International
- Sigma Aldrich

8. Lösningsmedel (olika renheter och volymer).**Leverantörer:**

- Saveen & Werner
- Solveco Chemicals
- VWR International
- Fisher Scientific
- Sigma Aldrich

9. Etanol (även denaturerad, av olika renheter och volymer).**Leverantörer:**

- Solveco Chemicals

10. NMR (Kemikalier för NMR).**Leverantörer:**

- Fischer Scientific
- Sigma - Aldrich

11. Automatpipetter och spetsar.**Leverantörer:**

- VWR International
- Instrument Teknik
- Fisher Scientific

12. Övriga kemikalier

Leverantörer:

Bio Rad	Sigma Aldrich	Techtum
Chemtronics	Bergman Labora	Qiagen
Fermentas	Nordic Biosite	
Promega	Histolab	
Saveen Werner	InVitro	
Fisher Scientific	Nordic Biolabs	
VWR International	Procurator	

13. Filter

Leverantörer:

- Fisher Sientifin
- VWR International
- Sarsted
- Millipore AB

14. Patologimateriel.

Leverantörer:

- Histolab
- VWR International

15. Utencilier för cell- och baktodling

Leverantörer:

- Sarstedt
- VWR International
- Fisher Scientific
- Sigma Aldrich
- Saaven Werner

16. Övriga utensilier

Leverantörer:

- Fisher Scientific
- Bergman Labora
- Sarstedt
- VWR International
- Saveen Werner
- Procurator

17. Handskar

Leverantörer:

VWR International
Procurator
Fisher Scientific

18. Gas

Leverantör:

AGA